

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

2 Nullus amicorum mihi prosit ut eligat inde.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

Nec sufficere nobis ad salutem arbitremur, si turbis
negligentium, vel quorumlibet indoctorum, fide vel
adibus adaequemus, quibus sacris literis unica est cre-
dendi patiter & vivendi regula & praescripta.

*Ne ergo (ut supra dictum est) tales sui officii successores aliquis
sibi quareat, probentur Episcopi alteram pro se successorem sibi sta-
tuere, ac designati omnibus in locum suum subrogare.*

QVÆSTIO II.

Quod autem amicorum patrocinia in aliquorum electione
convalescere non debeant, auctoritate beati Gregorii Pa-
pae probatur, qui in secundo libro Regesti, indit. ii. ep. 22.
sive cap. 67. scribit Antonio Subdiacono dicens.

C. I. ¶ In electione Episcopi non numerum dato,
nec aliquorum patrocinia con-
sulant.

Illud b quidem pra omnibus tibi cura sit, ut in hac e-
lectione nec datio quibusvisque modis interveniat
patriorum, nec quarumlibet personarum patrocinia
convalescant. Nam si quorundam patrocinio fuerit
quisquam electus, voluntatibus eorum, cum fuerit or-
dinatus, obedire, reverentia exigente, compellitur: si quod
fit, ut & res illius mirantur ecclesia, & ordo ecclesiasti-
cus non servetur. Talem ergo, te admonente, personam
debeat sibi eligere, qua nullus incongruus voluntati de-
serviat, sed vita ac moribus decorata, tanto ordine di-
gna valeat inventiri.

C. II. ¶ In electione antistitis communi utilitati,
non suo lucro quisq; prospiciat.

*Idem ad clerum Mediolanensem, lib. 2. indit. 31.
epist. 29. sive c. 62.*

Dilectissimi e filii, officii nostri censura communiti
suademus, ut in hac suscipiendi antistitis causa nul-
lus vestrum, neglecta utilitate communi, suo lucro pro-
spiciat: ne, si quisquam propria commode appetit, fri-
vola astringente fallatur, quia nec libero iudicio pra-
ferendam sibi personam examinat mens, quam cupi-
ditas ligat. Pensantes igitur, quae cunctis expediunt, ei
quem vobis divina gratia praetulerit, integritam sem-
per in omnibus obedientiam praebeo. Iudicari nam-
que a vobis ultra non debet semel praeratus: sed tanto
nunc subtiliter iudicandus est, quanto postmodum iudi-
candus non est.

QVÆSTIO III.

Quod autem simoniacus habendus non sit, qui post electio-
nem pro indempnitate ecclesiae iuramentum praestitit facile
probatur. Aliud est enim ante electionem iuramentum
facere, vel se futurum pacisci, ad hoc ut eligatur: aliud est, nullo
precedente conventionem post electionem huiusmodi iuramentum
offerre. Illud ab officio tanquam minus impensum deiecit: hoc au-
tem committendo nullum impedimentum generat.

De priori casu scribit Pelagius Papa clero Catinensi.

C. I. ¶ Qui in Episcopum eligitur, de rebus eccle-
siasticis aliquam securitatem nulli
faciat.

Talia d quidem jamdudum ad fratrem & Coepi-
scopum nostrum Eucarpum de visitatione Cari-
nenis ecclesiae scripta direximus, ut in eis iudicium
nostrum potius agnosceret. Veruntamen, quia quos-
dam ibi non sana intentione, sed pravis studiis, dissen-
siones suscitare, vestra etiam relatione cognovimus,
qui scientes se ad Episcopatum nec aetate, nec scientia,
nec virtute meritis, posse perducere, ad hoc tantummodo
inquietate ecclesiam volunt, ut sibi de his, quae ex ipsa

a Sup. Apostolica. b Polyc. l. 3. tit. 3. l. 1. p. 5. c. 129. c Polyc.
ibid. l. 1. p. 5. c. 130. d Anf. l. 6. c. 40. Polyc. l. 2. tit. 3.

praesumpta sunt, impunitatem futuram promittit Episcopus,
& fiat rapina securitas, Episcopatus ambitio, haec
etiam vos diximus commoneos, ut decretum in Elpidio
Diacono factum, & subscriptum ab omnibus
quos vestra relatio designavit, ad nos eum praedicti
littatoris epistola, & cum eodem Diacono mature, &
propinquate, perducere. & post pauca. ¶ Cum igitur
filius noster, magnificus vir, Leo prator, venisset, ac
nobis de singulis, quae ibi mora sunt, & quomodo
proprie totius civitatis in Elpidio Diacono concordaretur.
Unde quia de memorati viri testimonio dubitare non
non possumus, idcirco, sicut dictum est, Elpidium Dia-
conum ad nos facite propere, nec expectetis ulterius,
ut admonitio ad eum nostra debeat destinari. Quae
tamen hoc per vestram dilectionem in praesenti iustissime
specialiter admonemus, ne cui se aliquis dicit, vel
tutum esse promittat, sed neque de ecclesiasticis praerog-
ativis causis aliquam securitatem cuiquam audeat facere,
sive promittere, aut quasi factus Episcopus ea
direpta sunt non reperat, sed apud eos, a quibus dis-
cepta sunt, permanere libere patiatur: sciens, quod si
aliquid fecit, vel fecerit, nec a nobis omnino permittitur
valere ipsa promissio, & cum iudicii nostri, quod de his
habuimus, damno, pastoralis consecrationis officium
promereri non poterit. De secundo vero casu in isto
secundi legitur.

C. II. ¶ Post electionem pro indempnitate
licet electo iuramentum pra-
stare.

Artaldus Arelatenfis i Episcopus, Narbonensis
ecclesiae suffraganeus, Romam consecrandus ad
Bonifacium Papam Urbanum venit: sius quippe Archiepiscopus
scopus eum, consecrare volebat, quoniam post electio-
nem suam propter bona ecclesiae conservanda canonice
iuravit. Consecratus itaque est a Domino Papa Urbanus,
ante purgatus huiusmodi iuramento. De iuramento,
quod canonice nostrae ecclesiae feci post electionem,
nullam conventionem ante, ut eligeret, feci. Narbonensis
vero Archiepiscopus, nullius, praeter id, criminis
causa, consecrationem nostram omnimode, me sciente, neque
mihi criminis conficius sum, propter quod a facta e
unctione repellat.

¶ Arelatenfis in manscriptis etiam sic habetur. Sed
sum est subesse mendum, quia hic Episcopus vocatur suffraganeus
Archiepiscopi Narbonensis: in concilio autem secundo
Arelate refertur ad provinciam Viennensem. Et quoniam
Archiepiscopus Durandi in speculo de auctor. & uso pallii, hoc eum, ut
dat, Arelatensem Archiepiscopum subesse Narbonensi: etiam
Ioannes Andrea in notis ad illum locum expresse scribit, in
titulo non agi de Arelatenfi Archiepiscopo. Et probatur etiam
Electens, qui verus est suffraganeus Archiepiscopi Narbonensis,
rapie scriptum fuisse, Arelatenfis.

QVÆSTIO IV.

Quod autem clericus ante sententiam tempus ad Episcopum
discedere non liceat, probatur auctoritate Symmachii
Papae, dicens.

¶ Symmachii. ¶ Citatur libellus Eusebii, nomine Sym-
machi Papae, cuius reddita est ratio sup. distind. 31. omnia. & 40.
non nos.

C. I. ¶ Ante tempus sententiae non licet clericis
ab Episcopo suo discedere.

Nonne d directa sunt verba canonum i, [Quoniam
que clericorum ab Episcopo suo ante sententiam
tempus pro dubia suspitione discesserit, manifestata
eum manere censuram?] & infra. [Lex ecclesiastica]

a al. iterari. b Emendatum est hic locus ex Anselmo &
Polycarpo. c al. sacerdotum me repellat. d l. 1. p. 4. c. 1.
340. & 341.

